

<https://giaitri.vnexpress.net/tin-tuc/sach/lang-van/tac-gia-phap-ke-su-tai-sinh-tu-dong-tro-tan-cua-nguoi-me-viet-3719644.html>

Tác giả Pháp kể sự 'tái sinh từ đồng tro tàn' của người mẹ Việt

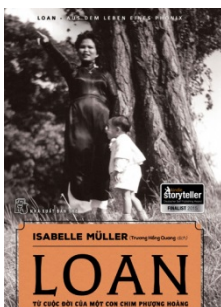
Eine französische Autorin erzählt von der 'Wiedergeburt aus der Asche' ihrer vietnamesischen Mutter

Isabelle Müller ghi lại chặng đường phiêu dạt vào sinh ra tử của mẹ bà, trong cuốn "Loan - Từ cuộc đời của một con chim phượng hoàng".

Isabelle Müller erzählt von der gefährlichen Odyssee ihrer Mutter im Buch „Loan – Aus dem Leben eines Phönix“

Mẹ của Isabelle Müller - tác giả cuốn sách - là bà Đậu Thị Cúc, sinh năm 1929 ở Hà Tĩnh. Bà Cúc chịu cay đắng từ nhỏ do tư tưởng trọng nam khinh nữ, lớn lên trong sự ngược đãi của cha và anh trai. Bà thường bị những người đàn ông trong nhà trừng phạt bằng cách trói tay vào cột gỗ, buộc mái tóc dài vào chân giường tre rồi vung roi quất. Anh em trai của bà không bao giờ bị đánh như thế. "Những lúc như vậy tôi nguyện rửa bố tôi, mái tóc dài của tôi và toàn bộ thế giới bất công", Isabelle Müller viết.

Die Mutter von Isabelle Müller – der Buchautorin – heißt Dau Thi Cuc. Sie ist 1929 in Ha Tinh geboren. Schon als Kind lebt sie wegen der Ideologie des männlichen Chauvinismus unter heftigen Lebensbedingungen und wächst mit der Gewalt ihres Vaters und Bruders auf. Diese Männer bestrafen sie oft so, dass sie ihre Hände an eine Holzsäule oder ihre langen Haare an einem Holzbettbein binden und sie dann auspeitschen. Ihre Brüder werden niemals so behandelt. „In solchen Momenten verfluchte ich meinen Vater, meine langen Haare und diese ganze ungerechte Welt“, hat Isabelle geschrieben.

Bìa cuốn "Loan - Từ cuộc đời của một con chim phượng hoàng".

Deckblatt des Buches "Loan – Aus dem Leben eines Phönix"

Buron chải kiếm tiền từ năm sáu tuổi, tuy nhiên với sự ham hiểu biết, bà Cúc tìm cách học con chữ từ các bạn nam cùng trang lứa. Năm 12 tuổi, cha bà muốn con gái có cuộc hôn nhân sắp đặt. Cha qua đời do một tai nạn, anh trai bà Cúc quản lý gia đình bằng sự gia trưởng, độc ác và vẫn muốn ép em gái cưới người đàn ông được chọn sẵn.

Mit 6 fängt Cuc schon an zu arbeiten, aber wissbegierig versucht sie immer, das Alphabet von ihren Freunden zu lernen. Mit 12 will ihr Vater sie zwingen, einen Mann zu heiraten. Nach dem Tod ihres Vaters wegen eines Unfalls verwaltet ihr Bruder als Patriarch mit Grausamkeit die Familie und will noch immer seine Schwester zwingen, den schon bestimmten Mann zu heiraten.

Không chấp nhận số phận, bà Cúc bỏ trốn, phiêu dạt tới Nam Định, Hà Nội, Bắc Ninh, Hải Phòng... Bà từng băng qua bom đạn, suýt bị bán vào nhà thổ, phải bó bột gần như toàn bộ cơ thể vì rơi từ tầng bốn khi đi làm thuê. Trải qua đau đớn về cả thể xác và tinh thần, bà tự vực dậy bản thân để làm việc. Bà mở được một quán ăn nhỏ và chung sống cùng một người đàn ông, sinh con gái. Sau khi bị phản bội, con gái mất vì bệnh, bà Cúc đổi tên thành Loan với hàm ý "chim phượng hoàng" - loài chim biểu tượng của sự tái sinh từ đồng tro tàn.

Weil Cuc das Schicksal nicht akzeptieren möchte, flieht sie nach Nam Dinh, Ha Noi, Bac Ninh, Hai Phong,.... Sie überquert Minenfelder, wird beinahe ins Bordell verkauft, fast ihr ganzer Körper wird einmal eingegipst, als sie vom vierten Stock herunterstürzt, als sie als Haushaltshilfe arbeitet. Trotz der körperlichen als auch seelischen Schmerzen motiviert sie sich immer wieder zu arbeiten. Sie öffnet ein kleines Bistro, lebt mit einem Mann zusammen und gebärt dann ihre erste Tochter. Nachdem ihr Mann fremdgeht und ihre Tochter wegen einer Krankheit stirbt, ändert Cuc ihren Namen in „Loan“, der „Phönix“ – der Vogel, der die Wiedergeburt aus der Asche symbolisiert.

Cuộc gặp gỡ người lính Pháp thay đổi vận mệnh bà Loan. Bất chấp vô số khác biệt cùng biến cố thời cuộc, năm 1955, bà rời Việt Nam đi Pháp để được sống cùng ông, tiếp đó theo ông tới Algeria và quay về Pháp sống đến cuối đời.

Das Treffen mit einem französischen Soldaten verändert Loans Schicksal. Trotz vieler Unterschiede und geschichtlicher Ereignisse verlässt sie 1955 Vietnam nach Frankreich, um dort mit ihm zu leben. Anschließend folgt sie ihm nach Algerien, später kehren sie nach Frankreich zurück. Sie lebt dort bis zu ihrem Tode.

Ở đất khách, bà Loan vật lộn lo toan cuộc sống gia đình, với năm người con. Sự phân biệt đối xử của người bản địa làm cuộc sống của bà khắc nghiệt hơn. Dù vậy, bà luôn cần mẫn làm việc, nuôi các con khôn lớn. Gia đình bà mở được một nhà hàng món ăn Việt tại Pháp. Thực khách có lúc phải xếp hàng để được vào bàn. Mỗi buổi tối, bà Loan diện áo dài thêu đẹp để đón khách. Bà qua đời năm 2003.

Im fremden Land muss sie ganz hart arbeiten, um ihre Familie mit 5 Kindern zu ernähren. Die Diskriminierung der Einheimischen macht ihr das Leben schwer. Trotzdem arbeitet sie immer fleißig, um ihre 5 Kinder großzuziehen. Ihre Familie eröffnet ein vietnamesisches Restaurant in Frankreich. Die Gäste müssen manchmal Schlange stehen, um einen freien Platz in ihrem Restaurant zu bekommen. Jeden Abend trägt sie ein sehr schönes Ao dai mit Stickereien zum Empfang der Gäste. Sie stirbt 2003.

Bà Loan giữ khát khao tự do, mưu cầu hạnh phúc trong suốt cuộc đời. Bên cạnh đó là tư tưởng đấu tranh cho sự bình đẳng trong xã hội. Bà nói: "Đây là câu chuyện về tôi, về một người đàn bà duy nhất. Nhưng ngoài kia có thể còn có hàng trăm, hàng nghìn người đàn bà phải chịu đau khổ như tôi và đang chờ đợi ngày thế giới sẽ thức tỉnh".

Loan behält ihr Leben lang die Sehnsucht nach Freiheit und den Wunsch nach dem Glücklichen. Außerdem kämpft sie für die Gleichberechtigung in der Gesellschaft. Sie teilt mit: „Das ist meine Geschichte, die von einer einzigen Frau erzählt. Aber draußen könnte es noch Hunderte oder Tausende Frauen geben, die, wie ich, diese Heftigkeit des Lebens ertragen müssen und immer darauf warten, dass die Welt irgendwann mal aufwacht.“

Thành công lớn nhất của bà không phải là cơ ngơi có được tại Pháp sau này mà là lòng kính trọng của những người con vì những đức tính của bà. Điều đó truyền cảm hứng mạnh mẽ cho Isabelle Müller. Tác giả viết cuốn *Loan* bằng ngôn ngữ thứ hai của chị là tiếng Đức, thay vì tiếng Pháp, bởi trước đây khi học ở Đức, Isabelle Müller thường bị bạn bè chế giễu vì không thạo tiếng Đức. Isabelle Müller bây giờ tuyên bố sẽ viết sách bằng tiếng Đức và trở thành cô giáo của con các bạn. Ihr größter Erfolg ist es nicht, gute Geschäfte zu machen, sondern von ihren Kindern wegen ihrer guten Eigenschaften vollen Respekt zu gewinnen. Das inspiriert Isabelle Müller ganz stark. Die Autorin des Buches *Loan* schreibt es in ihrer Zweitsprache Deutsch anstatt Französisch, weil sie oft wegen Sprachfehler im Deutschen in der Schule von ihren Mitschüler/innen verspottet wurde. Isabelle Müller hat ihren Mitschüler/innen gesagt, dass sie eines Tages ein Buch in deutscher Sprache schreiben würde und Lehrerin ihrer Kinder werden könnte.

Nguyên Phó Chủ tịch nước Trương Mỹ Hoa (trái) chia sẻ sự đồng cảm với câu chuyện của bà Loan trong cuốn sách của Isabelle Müller, tại buổi giới thiệu sách ở TP HCM sáng 7/3. "Bà Loan là một phụ nữ bình thường nhưng đã làm được những điều phi thường", bà Trương Mỹ Hoa nhận xét. Ảnh: *Huệ Nguyễn*.

Die Vizestaatspräsidentin a.D. „Frau Truong My Hoa, (links) hat am 7.3 bei der Konferenz zur Vorstellung des Buches von Isabelle Müller ihre tiefen Gefühle mitgeteilt: „Loan ist eine gewöhnliche Frau, die Außergewöhnliches geschafft hat“. Foto: *Huệ Nguyễn*.

Isabelle Müller nghe mẹ kể chuyện đời từ năm sáu tuổi và hứa viết sách về mẹ. Từ năm 15 tuổi, chị phác thảo nội dung cho cuốn sách. Cuốn sách mất nhiều thời gian để thực hiện vì Isabelle Müller muốn trước khi bắt tay viết, chị phải trưởng thành, trải nghiệm đỉnh cao và vực sâu của cuộc đời để có thể truyền đạt câu chuyện chân thực nhất. Chị dành hơn một năm nghiên cứu lịch sử và địa lý Việt Nam để đối chiếu với những lời kể của mẹ. Cuốn sách được chị thực hiện với mong muốn hoàn thành tâm nguyện của mẹ.

Seit Isabelle Müller 6 war, hat sie oft die Geschichten ihrer Mutter gehört und ihr versprochen, eines Tages ein Buch über sie zu schreiben. Als sie 15 war, hatte sie das Buch schon begonnen. Die Vorbereitung dauerte lange, weil Isabelle selbst reif genug sein wollte, die Höhen und Tiefen des Lebens erfahren wollte, um die Geschichte am authentischsten erzählen zu können. Sie hat mehr als ein Jahr mit Recherchen über die vietnamesische Geschichte und Geografie verbracht, um alles mit den Erzählungen ihrer Mutter zu vergleichen. Mit der Veröffentlichung des Buches hat sie den Willen ihrer Mutter erfüllt.

Isabelle Müller thổ lộ dù vóc dáng không giống người Việt Nam nhưng 99 phần trăm tâm hồn chị là người Việt và Việt Nam là quê hương của chị. Tác giả đã thành lập quỹ từ thiện Loan (Loan Stiftung) nhằm giúp đỡ trẻ em dân tộc thiểu số ở miền Bắc Việt Nam được đến trường. Toàn bộ nhuận bút từ cuốn *Loan* được chuyển vào quỹ.

Isabelle Müller teilte mit, obwohl sie nicht wie eine Vietnamesin aussähe, dass 99% ihrer Seele vietnamesisch und Vietnam ihre Heimat sei. Die Schriftstellerin hat die Loan Stiftung zur Hilfe Kinder ethnischer Minderheiten in Nordvietnam gegründet, damit diese bessere Bildungschancen haben. Der gesamte Erlös aus dem Buchverkauf fließt eins zu eins in die Stiftung.

Tác giả sẽ có buổi giao lưu, ký tặng sách *Loan - Từ cuộc đời của một con chim phượng hoàng* vào ngày 23/3 tại Hội sách TP HCM, ở công viên Lê Văn Tám.

Die Autorin bietet am 23.03 auf der Buchmesse in HCM-Stadt einen Infoaustausch und eine Autogrammstunde des Buches *Loan – Aus dem Leben eines Phönix* an.

Nghinh Xuân